

Landbruksdirektoratet

Vår ref:
19/4780-7-FSD

L.nr.
20556/19

Arkiv:
V08 &13

Deres ref:

Dato:
23.08.2019

SVAR PÅ HØRING - FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM TILSKUDD TIL TILTAK I UTVALGTE KULTURLANDSKAP I JORDBRUKET - Ref: 19/27640

Lierne kommune viser til høringsbrev datert 02.07.19 vedrørende «Forslag til ny forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap datert 02.07.19 (Ny UKL forskrift)

Bakgrunn:

Kommunens vurdering og innspill bygger på faktagrunnlaget som fremgår av høringsbrev med tilhørende høringsnotat. Videre har Lierne kommune tatt utgangspunkt i saksmengden knyttet til forvaltning av ordningen, som en del av vurderingen:

- I 2018 er det registrert 19 saker i Lierne kommune tilknyttet Kvelia UKL. Dette er i all hovedsak tilsagn på søknader og omhandler ikke kontroll og rapportering.
- I 2019 er det så langt registrert 13 saker i Lierne kommune tilknyttet Kvelia UKL. Dette er i all hovedsak tilsagn på søknader og omhandler ikke kontroll og rapportering.

Vurdering:

§§ 3 - 5 i ny forskrift vurderes i all hovedsak til å konkretisere og tydeliggjøre krav ifm søknad og søknadsprosessen. Lierne Kommune vurderer konkretiseringen som fornuftig, dersom hensikten er å sikre lik saksbehandling i alle kommuner. Samtidig er det tydelig av skjønnsrommet som Fylkesmannen tidligere hadde ved forvaltningen av tilskuddsordningen, er begrenset ved overføringen til kommunalt nivå. Lierne kommune vurderer det slik at man ved denne konkretiseringen gjør ordningen noe mer rigid, noe som kan føre til en lavere oppslutning i UKL området.

§ 6 i ny forskrift fjerner skillet mellom engangstiltak og andre tiltak. Lierne Kommune tolker dette slik at alle tiltak således skal behandles som enkelttiltak. I så fall følger det en redusert mulighet for å gi faste tilskudd til UKL-området, til f.eks rydding veikanter, faste beitetilskudd ifm skjøtsel etc. Dersom kommunens tolkning samsvarer med tanken bak endringen, vurderes endringen å utgjøre en økning i tidsforbruk i søknadsprosess, saksbehandling og rapportering. Samtidig registrerer Lierne Kommune at tilskudds subjektet ikke er definert eller avgrenset. All den tid dette står seg, vil man kunne møte nevnt risiko i form av økt andel av enkelttiltak. Dette ved å gjennomføre større prosjekter i hele UKL området i regi av arbeidsgrupper, lag og foreninger.

Lierne Kommune vurderer det derfor som et suksesskriterium av tilskudds subjektet favner bredt, dersom alle saker skal behandles som enkelttiltak.

§ 7 i ny forskrift utgjør den vesentligste endringen, slik Lierne Kommune tolker det. På mange måter vil det være positivt for det lokale selvstyre at vedtaksmyndigheten overføres til kommunene. Således kan man oppnå økt forankring og engasjement. Når det er sagt følger det vesentlig flere oppgaver med denne myndigheten enn isolert sett prioritering av tilskudd. Tidligere har kommunene i all hovedsak hatt rollen som lokal koordinator, samt støtte til den lokale arbeidsgruppen. Med endringen beskrevet i § 7 og tilhørende skjematisk oversikt over rollefordeling på s. 13, mangedobles kommunens oppgaveportefølje innenfor temaet. Etter Lierne Kommune sin oppfatning må en slik rolle og myndighetsoverføring kompenseres i form av økte ressurser til administrasjon. Dette for å unngå at det skal påvirke kvaliteten i øvrig tjenestetilbud.

Delkapittel 4 i høringsnotatet adresserer mulige administrative og økonomiske konsekvenser av å flytte vedtaksmyndigheten. I høringsnotatet vurderes konsekvensene å være knyttet til kapasitet og kompetanse. Lierne kommune støtter direktoratets vurdering om at mange kommuner allerede innehar nødvendig kompetanse og rutiner fra tilsvarende tilskuddsordninger. Samtidig vil kommunen framheve direktoratets egen vurdering fra høringsnotatet;

«...Samtidig vet vi fra evalueringen av Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) i 2009 og Landbruksmeldingens omtale av Riksrevisjonens rapport om forvaltning av produksjonstilskudd, at kapasitet og kompetanse på kommunalt nivå er kritiske faktorer for å kunne forvalte tilskuddsordninger på en god måte (Meld St 11 (2016-2017). Ressursbruk og prioritering av arbeid med kulturlandskapsverdier vil kunne variere mye avhengig av tilgang på og kapasitet i kommunene... »

Som eneste svar på nevnte problemstilling skriver direktoratet; *«...Landbrukets elektronisk søknadssystem vil kunne effektivisere arbeidet med saksbehandling og rapportering...»* (AGROS)

Lierne Kommune stiller spørsmål til vurderingen om at overføring av saksbehandlingen til AGROS vil gi så stor effektiviseringsgevinst, at det i realiteten kompenserer for den økte oppgavemengden. Spørsmålet forsterker seg i sammenheng med at kompetanse og kapasitet er beskrevet som en kritisk faktor for god forvaltning på kommunalt nivå.

Siden januar 2018 er det registrert 32 saker tilknyttet Kvelia UKL i kommunens saks og arkivsystem. Det omhandler i all hovedsak kun kopi av tilsagnsbrev. Det berører altså ikke administrasjon av søknadsprosessen, kontroll, veiledning og oppfølging. I direktoratets skjematiske oppsett på side 13 i høringsnotatet er det i tillegg oppført at kommunen har ansvar for utarbeiding av planer. Dersom det knyttes til f.eks skjøtselsplaner vil det isolert sett innebære en betydelig arbeidsmengde.

Lierne kommune stiller også spørsmål til at administrative og økonomiske konsekvenser kun omhandler kommunenes kompetanse i den videre drøftingen. Det er altså svært vanskelig å identifisere slutninger knyttet til kapasitet og økonomi.

Lierne kommune finner direktoratets konsekvensanalyse og konklusjon svært mangelfull. Påstanden bygger på at omfanget av arbeidsmengde ikke er beskrevet, hva økt omfang av oppgaver kan gå på bekostning av, samt at det i realiteten ikke beskriver løsningsalternativer for å møte den økte oppgaveporteføljen. Lierne kommune ser det som positivt at man lokalt får mulighet til å ta del i prioriteringen av tilskuddsordningen. Samtidig foreligger det en konkret bekymring for at den økte oppgaveporteføljen vil gi en tydelig negativ effekt på det øvrige tjenestetilbudet innenfor landbruks og utmarkssektoren. For å møte denne utfordringen må det derfor følge ressurser med økt myndighet og ansvar.

Konklusjon:

Saken ble behandlet i Lierne Formannskap 20.08.19

Lierne Kommune har følgende hørings svar til ny forskrift om tilskudd til tiltak i utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vest Norsk fjordlandskap:

- §§ 3-5; Konkretiseringen av retningslinjer synes fornuftig all den tid ansvaret for lokal forvaltning overføres til kommunene. Samtidig skal man være bevisst at økte krav kan senke oppslutningen om ordningen.
- § 6; Etableringen av kun en tiltaksform gir mindre fleksibilitet for både søkere og saksbehandlere. Det vurderes derfor som et suksesskriterium at tilskudd subjektet favner bredt, for å kunne opprettholde en dynamisk i tilskuddsordning.
- § 7; Endringen av rolle og myndighet synes fornuftig for å øke det lokale selvstyre. Imidlertid vil endringen føre til et vesentlig økt ressursbehov i kommunal forvaltning
- Delkapittel 4; Lierne Kommune finner Direktoratets konsekvensanalyse og konklusjon knyttet til administrative og økonomiske konsekvenser svært mangelfull. Dersom ansvar og myndighet delegeres til kommunalt nivå, **må** det følge med ressurser til kommunene som tilsvarer den økte oppgaveporteføljen.

Med hilsen

Lierne Kommune
v/Finn Stephan Dybvik
Plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift